

از مجله سلکسیون
آوریل ۱۹۶۷

بتلم : Farley - Mowat

ترجمه : احمد احمدی

آمریکا، قبل از کریستف کلمب کشف شد!

(یعنی : هنگامی که اریک سرخ پوست^۱ با همراهانش به قصد

بدست آوردن غنائم در وینلند از کشتی پیاده شدند .)

در سالهای اخیر مکشافان در ارض جدید (Terre Neuve) آثار و تغییر مکان یک دسته نرم‌اندی را کشف کردند که مطالعات و آزمایش‌های زمین‌شناسی در باره‌کردن ۱۴ (ایزوتوپ) قدمت آنرا تا حدود هزار سال پیش رساند .

دانشگاه ییل (Yale) سال گذشته (برای اثبات صحت این مدعای بعد از هشت سال مطالعه و تحسیس مداوم) نقشه‌ای را که منتسب به دزدان دریائی بود و خط سیر و گشت و گذار آنها را در دریا و خشکی نشان می‌داد ، منتشر کرد .

این نقشه حاکی ازین بود که دزدان دریائی^۲ اسکان‌دهنایی ، که از قرن ۱۱ یا ۱۲ اروپا را عرصه تاخت و تاز خود قرار داده بودند ، به کشف قسمی از سواحل آمریکای شمالی در حدود سال هزار میلادی (یعنی پانصد سال قبل از کریستف کلمب) نائل آمده و بی‌آنکه به موقع و کم و کیف قاره جدید واقع باشند ، آن را کشف کرده بودند .

بعد از این امر ، دیگر پژوهندگان نیز موضوع را از جهات مختلف : اقلیم شناسی ، باستان‌شناسی ، مردم‌شناسی و حیوان‌شناسی مورد مطالعه و تحقیق قرار دادند .

نویسنده مقاله حاضر (فارلی موات) مدت چهار سال این مسئله و اسناد و مدارک آنرا در کتاب تحقیقی خود بنام :

(West Viking - The Ancient Norse in Greenland And America .) پژوهش کرد و وضع راهنمای دریائی مغرب و نرم‌اندیهای را که در « گروئنلند » و « آمریکا » بوده‌اند ، بخوبی روشن کرد .

« ف. مووات » تاریخ این اکتشاف را بخوبی ترسیم و توضیح می‌کند . اینکه مقاله‌مزبور :

در سال ۹۸۱ میلادی ، سپیده صبح ، کمی بعد از نیمه شب ، بر سواحل غربی ایسلند گرد سیمینی می‌پاشید . در اینجا ، بحقیقت شب نشده بود تا سپیده‌دمی ، چنانکه می‌پنداشیم ، از دامن مشرق روی نماید؛ زیرا فصل بهار بود و در سر زمینهای شمال ، خودشید فقط چند ساعتی

۱ - اریک سرخ پوست (Erik le Rouge) نام رئیس افراد نروژی بود که در قرن دهم میلادی گروئنلند را کشف کردند . ۲ - Vikings یا دزدان دریائی .

در پائین افق از انظار پنهان می‌ماند و دیگر بار جلوه گری می‌کند . در خلیج کوچکی که بوسیله تنگه‌ای باریک به دریا اتصال داشت یک کشتی دور از ساحل لنگر انداخته بود . این تنگه کوهستانی محصور در دریا «بریدا = Breidha » نامیده می‌شد . کشتی بسیار زیبائی بود که دنبال و جلو آن برجسته‌تر می‌نمود و به قایق‌های بزرگ و دراز شیاهت داشت .

درازای این کشتی نزدیک ۲۵ متر بود و جلوه و شکوه خاصی داشت . از جلوی کشتی یکی از زدزان دریائی که قدی کوتاه و چشمانی تند و نافذ و ریشی خرمائی داشت ظاهر شد . موها ریشش زبر و خشن و پر پشت بود . ناگاه چشمانتش به آبه افتداد و در بیکرانی و عظمت دریا خیره شد ؛ گوئی در کمین کشتی دشمن بود ؛ سپس زیر لب چنین گفت :

— درین تنگه هوا چقدر آرام است ! حتی لکه ابری که از طوفان وتلاطم دریانشانی باشد در آسمان دیده نمی‌شود ؛ دستی یافتن بر مقصد و مسیری که مادر نظرداریم بسیار سهل و ساده‌است ؛ باید پیش رفت !

بدین طریق سفر دریائی «اریک رودا» که بهاریک سرخ پوست معروف بود آغاز شد . اریک در نظرداشت باستهای از زدزان ایسلندی به سوی مغرب حرکت کرد و خوش و همراهان را به سواحل نامعلوم آمریکای شمالی برساند .

— دیاری که در آن زمان سخت ناشناخته بود .

قصد اریک در وهله نخست کشف سرزمینهای تازه نبود ؛ بلکه می‌خواست از ایسلند بگریزد ، زیرا چون بین طوایف و دسته‌های متخاصم جنگ و گریز خونینی راه افتاده بود ؛ اریک را به سه سال تبعید محکوم کرده بودند . برطبق قانون ایسلند ، هر کس به سه سال تبعید محکوم می‌شد فردی مهدورالدم بحساب می‌آمد و هر کس حق داشت کسی را که از اجرای چنین حکمی سربیچی کرده است به قتل برساند . اریک در عصری زندگی می‌کسرد که بین قبایل و حتی خانواده‌های دیرینه و کین‌کشیهای خونینی وجود داشت . پدر اریک نیز بخاطر جنایات وقتل‌های بی‌شمار از نروژ تبعید شده بود . اریک - فرزند خلف چنین پدری ! - به سبب آنکه دونفر از همسایگانش را کشته بود ، در سن بیست سالگی در سال ۹۷۰ میلادی تبعید شده بود . دیگر بار به آتش نفاق و اختلافات تازه دامن زد ، در نتیجه آن ، مشاجرات ناهنجار و قربانیهای تازه‌ای پیدا کرد و به قتل‌های تازه‌ای منجر شد . اینها و چیزهای دیگر ، بنناچار دست بهم داده و موجبات تبعیدش را فراهم ساخت .

مقصد کاملاً ناشناخته نبود

زدزان دریائی که از ایسلند تبعید شده بودند عادت داشتند که بر سفاین تندسین سوار شوند و برای غارت سواحل اروپا بسوی مشرق حرکت کنند .

اریک ، بدقصد چپاولکری بادبانهای کشتی را برآفرانست و به سوی مغرب در حرکت آمد . اما به سوی سرزمین کاملاً ناشناخته‌ای نمی‌رفت . زیرا درین عصر و زمان ، حتی سرزمینهایی که در طرف مغرب ایسلند قرار داشتند غیرمشکوف و ناشناخته نبودند . مردمی که نرماندها آنها را «وست منی = Westmanni » یعنی مغرب‌زمینی‌ها می‌نامیدند ؛ سلت‌ها و

پیکت‌های (۱) ایرلند و اهالی «اکوس» قدیم که نزمانده‌آنها را از ایسلند راند بودند، دسته - دسته در کنار خلیج‌هایی که در طول دریا کنار سواحل جنوب غربی گروئنلاند (Groenland) قرار داشت و نیز در کشورهایی که آنها را Mikkla «Irland» یعنی ایرلند بزرگ، می - نامیدند مستقر شده بودند. اریک هنگامی که بادبانهای کشتی را برمهی افراد شتی را داشت چه مقصدی را در پیش دارد، اریک امیدوار نبود سرزمینهای تازه‌ای را کشف کند ولی خیال‌غارث کردن مغرب زمینی‌ها (Westmanni) (و دسته‌های متعدد مردمی را در سرمهی پروراند که ثروت زیادی داشتند و غارت و چیاول اموال آنان برای اریک و دارو دسته‌اش آسان می‌نمود.

تعداد همراهان اریک بیست نفر بود و اینها افرادی سخت جسور و خشن بودند. بدون شک در کشتی آنها کنیز اینی زرخرد سوارشده بودند و در شاره همراهانشان بودند زیرا دزدان دریائی افرادی عیاش و خوش گذران و تنواع طلباند و می‌خواهند رفع خستگی را باعیش و کیف و آمیزش بازنان تدارک نمایند و از خشونت روح‌جنگی در موقع آسایش اند کی بگاهند.

مسافرت تا گروئنلاند آسان بود، اما برخلاف انتظار اریک و همراهانش، که امیدواری داشتند مغربی‌ها را در اطراف دماغه قسمت جنوب غربی جزیره دریا بند و اموالشان را بینما بینند؛ از آنچه عزیمت کرده بودند و آنرا جز کلبه‌های چوبی نیم‌ویران که از شاخه‌ها و توده‌های علف ساخته شده بود چیزی‌گیری بر حای نمانده بود. اریک فصل بارانی زمستان را درین منطقه مستقر شد تا فصل نامساعد را بگذراند، سپس در آغاز فصل بهار که هوا مساعد می‌شود بدنبال مغربی‌های از دست رفته راه دریارا در پیش گیرد و به مقصد و مقصد خود برسد.

اریک با استفاده از روزهای طولانی که برای مناطق شمالی بسیار مساعد و مفید بود، در طول ساحل و کرانه غربی گروئنلاند راه افتاد تا به کوهستان بسیار عظیمی رسید. این کوهستان رفیع که پایش در دریا غوطه‌ور بود و سر بر آسمان می‌سایید در ۸۰۰ کیلومتری شمال موضعی قرار داشت که ما آنرا امروز دماغه «Farewell» می‌نامیم. این کوه در حقیقت یک برج دیده‌بانی و کمینگاه طبیعی بود. از قله این کوه، مسافران تواستند بایک نظر بیش از ۱۵۰ کیلومتر از سواحل مضرس گروئنلاند و در ورای آن بیخجال مرکزی آن سامان را که در برابر نور و تشنیع خورشید با شفافی و پاکی شگفت‌انگیزش همچون قطعه بر لیان می‌درخشید مشاهده کنند.

ناگاه یکی از همراهان اریک بسوی دریای بیکران مغرب نگاهی کرد و می‌اختیار فریاد زد:

- اریک، به طرف مغرب نگاه کن! ببین! خشکی است.

قسمت بسیار باریک تنکه دیویس (Davis) (که دارای ۳۲۰ کیلومتر عرض می‌باشد) بین قله بسیار برجسته گروئنلاند غربی (۲۲۵ متر) ارتفاع و قله سرزمین بافن Baffin (۲۱۶۰ متر) ارتفاع قرارداد.

در تابستان، هریک از این دو سرزمین، درینجا، از طرف دیگر بروشی و وضوح دیده می‌شود.

۱- اکوس قسمت شمالی انگلستان است و پیکت‌ها بعلت آنکه بدنهاشان را خالکوبی می‌کردند بدین نام نامبردار بودند.

اریک مصمم شد که جهت غربی را در پیش گیرد . زیرا فکر کرد :

- در شمال جانی نیست که ارزش کاوش و توقف داشته باشد زمینها یا کوهستانی و صخره است یا بخندان؛ و مغربی هام دیوانه نیستند که به سمت شمال حر کت کرده باشند . اگر بطرف مغرب حر کت کنیم ، بی شک شانس بیشتری برای یافتن و غارت کردن آنها خواهیم داشت . ناچار بقصد مغرب را افتادند . عاقبت در پای سواحل بلند شبه جزیره «کمبرلاند Cumberlane» در سر زمین «Baffin» از کشتی پیاده شدند .

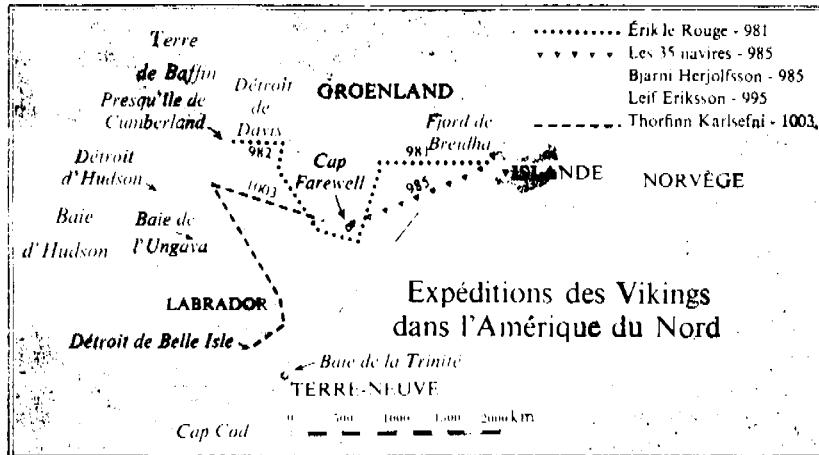
آن زمان ، این موضوع را همچو کس نمی دانست ولی اریک و داروستداش اولین اروپائیانی بودند که تاریخ آمدن آنها را به سر زمینی که بحقیقت جزو آمریکای شمالی محسوب می شد در صفحات خود ثبت کرد و آنرا باید مبدأ کشف آمریکا به شمار آورد . این جریان در سال ۹۸۲ میلادی یعنی ۵۱۰ سال قبل از آنکه کرسنت کلب جزیره اش را در دریای «کارائیب Caraibes» مشاهده کند و به کشف آمریکا نایل آید اتفاق افتاد .

آذربایجانی سرخ پوست

ساحل سر زمین بافن (Baffin) خلاف انتظار و گولزننده بود زیرا از دور خوش می نمود و حال آنکه بر اثر آبهای قطبی جریان آب کانادایی که بطرف جنوب در حر کت بود کاملاً سرد بقلمرو رسید و از ساحل گروئنلند که رو بروی آنها قرار داشت برای زندگی و اقامت نامساعدتر بود . بدین جهت درینجا کشاورزی نبود تاچه رسد به افرادی که برای غارتگری های نرماندها بتوانند مشتری های حاضر و آمده ای باشند . ناچار درینجا نیز تیر اریک به سنگ خورد ! بالنتیجه ، پس از گذراندن یک تا سیستان که به شکار خرس قطبی ، و فک (phoque) و شیر . ماهی (morse) و کر گدن دریائی (Le Narval) گذشت ، اریک به گروئنلند بر گشت تا آخرین ماههای تبعیدش را در آنجا بگذراند . در بهار سال ۹۸۴ میلادی از راه جنوب گروئنلند به سوی ایسلند را افتاد . گرچه کشتی اریک در دریا چهاروضع بسیار نامساعدی شد و با زحمت بسیار از انقلابات هوایان سالم بدربرد امادل خوش داشت که کشتی خود را با امتعه و کالاهای گران قیمت مانند : عاج ، پوستهای قیمتی خروسنچاب و روغنهای حیوانی و چرم و دیگر اشیائی که در اروپا قیمت سر سام آوری داشت گرانها کرده است . ازین موقع بی بعد ، اندیشه تازه مای را درس می پرورداند و آن این بود که از جانب خویش دسته دزدان دریائی قوی و چابک و ماهری را مجهز سازد و آنها را در گروئنلند جنوبی مستقر نماید و سلطنتی رویائی و باشکوه بوجود آورد و خود فرمانروای مطلق آنان گردد . به محض باز گشت به ایسلند به تجهیز رعایتی برای حکومت آینده خود پرداخت . اریک بابویغ خاصی که مورد قبول همگان و حتی مورد تحسین تاجر تر و تمندی در عصر جدید همی تواند باشد ابتدا بنام گذاری قلمرو سلطنت خود آغاز کرد و نام «گروئنلند» را (که بمعنی سر زمین سبزی باشد) بر آن منطقه نهاد . (۱) این عمل چنان نیز نک ماهرانهای بود که بزودی عده فراوانی را بعنوان داوطلب بدان سامان کشانید . در ماههای اول سال ۹۸۵ در تمام ایسلند غربی هیجانی برانگیخته شده بود ، کشاورزان زمینهایشان را می فروختند و بارونه و گلهایشان را بسوی سواحل تنگه بردند تا دسته . دسته بسوی مقصد منظور حر کت کنند .

۱ - میدانیم «گروئنلند» قبل از اریک چنین نامی نداشته است .

هنگامی که ماه ژوئن فرار سید و فصل مساعدی برای دریا نوردی پیش آمد ۳۵ کشتی پر از حیوانات اهلی و هزارها نفر مرد وزن مسافر بسوی سواحل جنوبی گروئنلند را مقابله نمود.



بادهای نامساعد

درین زمان، حادثه دیگری روی نمود که می باشد تأثیر زیادی در سرنوشت مغرب - زمینیها داشته باشد و آن چنین بود که: در اواسط تابستان سال ۹۸۵ یک کشتی که از نروژ راه افتاده بود در جزیره ایسلند پهلو گرفت. این کشتی تجارتی بود که فرماندهی آن با شخصی بنام Bjarni Herjolfsson بود که با پدرش «هر جلف» در ایسلند نمایندگی تجارتی و دریائی رادر تملک داشت. و بین ایسلند و نروژ به سوداگری مشغول بود. در تابستان، «بحارنی» مال التجاره های خود را که عبارت از نخها و پارچه های باقته شده بادست، پوستهای قیمتی و صدف و عاج و روغن فک و سنقر (مرغهای شکاری) و دیگر مواد مخصوصات ایسلند بود به کشور نروژ حمل میکرد و زمستان آن سال را بمنظور معاوضه کردن مال التجاره خود با اشیاء آهنی و مصنوع در آنجا می گذراند.

سپس تابستان بعد، دوباره بسوی ایسلند حرکت می کرد. این بار در هنگام بازگشت شنید که پدرش «داریک» سرخ پوست به کشتی نشسته است تابه گروئنلند حرکت کند تا در آنجا نیز نمایندگی و مؤسسه ای تجارتی تأسیس نمایند و هنگام غزیمت دستورها و سفارشاتی به فرزندش داده است تا فرزند وی نیز به محض آمدن بوی ملحق گردد. بدینجهت، فرزندش هم جز برای بار کردن آذوقه و سوار کردن اهل و عشیره در ایسلند توقفی نگرد و بلافاصله در تجسس کشتی پدرش بادبا نهارا برآفرانست و برآنروی حرکت کرد. «بحارنی» به نزدیکی سواحل جنوبی گروئنلند رسید که باد بسیار شدیدی از طرف شمال شرقی - یعنی قطب شمال - حرکت کرد و کشتی وی را دستخوش انقلاب سختی نمود. آخر، طوفان سهمناک دریا فرو نشست، اما کشتی همچنان درده غلیظ و تاریک راه خود را کم کرده بود، عاقبت هواروشن شد و بحارنی اثری از خشکی در طرف مغرب در حاشیه افق مشاهده کرد. در اینجا بود که نورامید چشم داشت را روشن نمود

و به نگرانیها پایان داد . اما این سرزمهین ، برخلاف انتظار گروئنلند نبود . بلکه ساحل شرقی جزیره بسیار بزرگی بود که امروز ارض جدید (Terre Neuve) یا آمریکا نامیده می شود . وقتی بخارنی به ساحل نزدیک شد سرزمینی دید سخت ناهموار و پوشیده از جنگلهای انبوه و دردهم .

مع هذا ، چون بخارنی کاشف نبود و بقصد اکتشاف سرزمین تازه‌ای بدان فاچیه فیامده بود ، بلکه قصدش این بود که مانند همه فرماندهان کشتی مسافران و کالاهای خود را به سوی مقصد معلوم‌هنمون شود و آنها را بسلامت بدمیار منقولور برساند در آنجا چندان درنگ نکرد و ناچار ستاره قطبی را هدف حرکت خود قرارداد و کشتی را بسوی شمال در حرکت آورد و در گناهه های سواحل ارض جدید به سوی شمال پیش رفت و گرانه های سرزمین «لا برادر» را دور زد و به حرکت خوددامه داد .

هنجامی به خط‌العرض مستعمره گروئنلند رسید جهت حرکت کشتی را تبییر داد و عاقبت درجایی به خشکی نزدیک شد که پدرش کانون خانوادگی خود را در آنجا - یعنی دماغه پیشرفته جنوبی گروئنلند - از دیر گاهی مستقر ساخته بود .

خبرداری که بخارنی برای مستعمره نشینان آورد در حقیقت همان علاقه زود گذر چپاولکری را در آنها برانگیخت زیرا کشف سرزمینهای تازه جزو علائق اولیه آنها نبود و آنها را بدين عوالم کاری نبود و نمی‌توانستند و نمی‌دانستند با سرزمینهای تازه چه کنند ؟

درجستجوی جنگل دست نخورده

درده سال بعد اهالی گروئنلند درباره این اکتشاف سهل‌انگاری کردند زیرا از جهتی اریک قمر پوست راضی نمی‌شد چیزی بین او و قلمرو حکومتش حائل شود واورا از بذست آوردن منافع بازدارد . مع هذا گروئنلند یک نقش و مانع بزرگ ، در راه پیشرفت داشت و آن قدران جنگل بود . ابتدا مستعمره نشینان راضی شدند که بوسیله چوبهایی که با غوطه‌ور شدن بر روی آب حمل می‌شوند رفع احتیاج کنند : اما بعد از چند سال ، بر اثر موانع مشکلات ، بوارد کردن چوب دست یاری‌زدند و برای حصول این منظور تابروزیش رفتد .

در سال ۹۹۵ میلادی ، لیف (Leif) فرزند ارشد اریک ، برای رفع این مضیقه به راه دیگری متولّ شد . بخاطر آورد که بخارنی در موقع مسافرت در کشوری که در سمت جنوب غربی گروئنلند واقع بود جنگلهای انبوه و بسیار وسیع را کشف کرده است . بنابرایم هر ماهه با بخارنی توافق کرد تا بایکدیگر بدان سرزمین ناشناخته مسافرت کنند و از جنگلهای آن - حدود مال التجاره‌ای قابل توجه به گروئنلند حمل نمایند .

بعد از پنج روز در بانوردی ، در ارض جدید ، در خلیج تری نیته (Baie de la Trinité) لنگرانداختند . در خشکی چادر زدند و شروع بکار کردند . در اندهک مدتی کشتی خود را از چوبهای درخت قان و کاج و انکورهای خشکیده (کشمکش و مویز) که از تاکستانهای وحشی آن بدست آورده بودند گرانبار کردند . این سرزمین را بعلت کثافت تاکهای انگور «تاکستان یا

Vinland) نامیدند. این نامگذاری را ابتدا لیف فرزند ارشاداریک بعمل آورد و بعدها بدین نام شهرت یافت. سپس لیف همچون فاتحی سر بلند با مال التجاره هنگفت به گروئنلند باز گشت.

کوشش استعماری

در سال ۱۰۰۳ میلادی شخص دیگری وارد صحنه عمل شد. این شخص Thorfinn Karlsefni تاجر ایسلندي بود. وی با دو کشته از همراهان خود بدان دیوار قدم می نهاد. وقتی لیف فرزند اریک به حد اعماق نفوذ و قدرت خود رسید، قلمرو وسیع پدرش را با قدرت متزايد خود تهدید می نمود. اریک برای اینکه قدرت و شهرت خویش را نگهداری کند به Thorfinn پیشنهاد کرد که با دارو دسته خود و عده‌ای از ساکنان گروئنلند به «سرزمین Vinland = تاک» عزیمت کند و آنجا را تحت استعمار و نفوذ خود درآورد و کشور جدید را بنام خود ثبت نماید و مهر مالکیت خود را بر آن زند! Karlsefni با ناوگانی که مشتمل بر چهار کشتی بود، با همراهان سوی مغرب در حرکت آمد و به سرزمین Baffin رسید، آنگاه، در امتداد سواحل لا برادر (Labrador) به سوی جنوب در حرکت آمد. دریانورдан در آخر تابستان به بنغاز Isle - Belle رسیدند و برای گذراندن زمستان در قسمت شمالی ارض جدید در مجاورت خلیج Epaves مستقر شدند. در سه سال بعد، تازه واردین بدین سرزمین، تمام آن نواحی را کشف نمودند اما عاقبت به پیدا کردن کشور Vinland، که در مجاورت خلیج Trinité قرار داشت توفیق نیافتنند. در عوض، بنای جنگک و جدال با اقوام اسکیمویی دورست Dorset و هندیها Beothuk گذاشتند. اما در جنگک آنها پیروز نشدند. بعدها، کسانی که از آنها باقی ماندند کمایش توفیق یافتند دیگر بار به گروئنلند برگردند و با آنها ملحق شوند.

آنچه ازین کوشش و کشن نتیجه شد این بود که نرماندها اولین دسته‌ای از استعمار گران بودند که برای بست آوردن مستعمره‌ای در آمریکا شمالی به چنین اقدامات خطرناکی دست یازیدند و در حقیقت به کشف آمریکا نائل آمدند. در مدت پنج قرن بعد از استقرار در گروئنلند مرتباً برای حمل مال التجاره و بخصوص وارد کردن چوبهای جنگلی کشته‌های خود را به لا برادر می‌فرستادند همچنانکه برای شکار در بنغاز Hudson و خلیج Ungava بدان سامان رفت و آمد میکردند.

اطلاعاتی را که اریک و همراهان و معاصرانش در باره راههای دریائی مغرب سرزمین و سرزمین‌های جدید بست داده‌اند هنوز از دست نرفته و فراموش نشده است. بلکه این اطلاعات در بین طبقه دریانوردان دهان به دهان و سینه به سینه نقل و منتشر گردید.

کریستف کلمب هم از این اطلاعات، بدون شک، بهره‌مند شده است تیرا قبل از آنکه راه او قیانوس را در پیش گیرد و به طرف مغرب رسپار شود به ایسلند رفته و در باره راههای دریائی کسب اطلاعاتی کرده و از سرزمینهای جدید باخبر شده است. کریستف کلمب می‌خواست خط سیر جنوبی خاصی را انتخاب کند تا در خلال مسافت خود، بی‌آنکه به سایر دریانوردان و سرزمین‌های مورد تصرف آنها برخورد نماید، بطرف چین و شرق اقصی، سفر خود را ادامه دهد. بدون شک، کلمب نتوانست چنانی نیتی را عملی کند و در سال ۱۴۹۲ میلادی به «کشف» آمریکا نائل آمد و منظور چنانکه می‌دانیم حاصل شد!

پایان